

ฉบับที่ 16/2565

วันที่ 23 พฤษภาคม 2565

สรุปประเด็นบทบาทกระทรวงการคลังในการแก้ไขสถานการณ์หนี้ครัวเรือนในการเสวนาหัวข้อ
“คุณภาพชีวิตยุคใหม่ ลดความเหลื่อมล้ำ ให้โอกาสทุกคน” ภายในงานประชุมเสวนา “ถามมา - ตอบไป
Better Thailand Open Dialogue เพื่อประเทศไทยที่ดีกว่า”

ดร.พรชัย จีระเวช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง แถลงสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทบาทกระทรวงการคลังในการแก้ไขสถานการณ์หนี้สินของภาคครัวเรือนในการเสวนาหัวข้อ “คุณภาพชีวิตยุคใหม่ ลดความเหลื่อมล้ำ ให้โอกาสทุกคน” ภายในงานประชุมเสวนา “ถามมา - ตอบไป Better Thailand Open Dialogue เพื่อประเทศไทยที่ดีกว่า” จัดโดยสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับสมาคมนิสิตเก่าวิศวกรรมศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สมาคมเศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2565 ณ รอยัล พารากอนฮอลล์ ศูนย์การค้าสยามพารากอน โดยมีวิทยากร ได้แก่ พลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ศ.พิเศษ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นายสุชาติ ชมกลิ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และนายรณดล นุ่มนนท์ รองผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และมี ผศ.ดร.เอกก์ ภทรธนกุล หัวหน้าภาควิชาการตลาด คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ดำเนินการเสวนา สรุปได้ดังนี้

ในงานเสวนาฯ ดร. พรชัย ได้แสดงมุมมองภายใต้ หัวข้อ “ภาครัฐมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนอย่างไร” โดยได้กล่าวถึงความสำคัญของการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือน ซึ่งพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้กำหนดให้ “ปี 2565 เป็นปีแห่งการแก้หนี้ภาคครัวเรือน” ซึ่งมีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับและการแก้ไขหนี้สินของประชาชนรายย่อย โดยมีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) เป็นประธาน เพื่อพิจารณาและขับเคลื่อนแนวทางแก้ไขสถานการณ์หนี้ครัวเรือนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทั้งนี้ การเป็นหนี้สาเหตุส่วนหนึ่งเป็นการกู้มาเพื่อประกอบอาชีพ อย่างไรก็ตาม หากจะจำแนกกลุ่มที่มีปัญหาในเรื่องการชำระหนี้สามารถแบ่งได้เป็น 6 ได้แก่ 1) กลุ่มหนี้นักเรียนหรือหนี้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) 2) กลุ่มหนี้จากสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ 3) กลุ่มหนี้บัตรเครดิตหรือหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล 4) กลุ่มสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์รถจักรยานยนต์ 5) กลุ่มหนี้ในระบบ และ 6) กลุ่มลูกหนี้ทั่วไป ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงการคลัง ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนทั้ง 6 กลุ่มดังกล่าว ซึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืนแนวทางหนึ่ง คือ การช่วยให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยที่ผ่านมามีกระทรวงการคลังได้ดำเนินการผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เช่น โครงการ “สร้างงาน สร้างอาชีพ” ของธนาคารออมสิน ที่ให้สินเชื่อกับผู้ประกอบการรายย่อยและผู้ประกอบการอาชีพอิสระ เพื่อนำเงินไปลงทุน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่ใช้นวัตกรรมทางการเกษตรมาช่วยเหลือเกษตรกรในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ลดต้นทุน ทำให้เกษตรกรมีกำไรเพิ่มขึ้น เป็นต้น

ในส่วนของนโยบายสำคัญที่กระทรวงการคลังอยู่ระหว่างการดำเนินการในปัจจุบัน คือการแก้ไขปัญหาความยากจนให้แก่ประชาชนในระดับฐานราก โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ 1) การบูรณาการฐานข้อมูลภายใต้โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐให้เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอยู่ในระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และ 2) การสร้างความตระหนักรู้ให้กับภาคครัวเรือนในการให้ความสำคัญกับการออม ซึ่งที่ผ่านมากระทรวงการคลังได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ และได้เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. ... เพื่อเป็นกลไกในการจัดให้มีแหล่งเงินทุนสำหรับดูแลพี่น้องประชาชนในอนาคต

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ภาคครัวเรือนในระยะต่อไปภาครัฐจะให้ความสำคัญใน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) การสร้างภูมิคุ้มกันการเงิน โดยการให้ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) ซึ่งกระทรวงการคลังได้ร่วมกับหลายหน่วยงานในการจัดทำแผนการบริหารจัดการด้านการเงินสำหรับประชาชนในทุกช่วงวัยและทุกสาขาอาชีพ และ 2) การดูแลและกำกับการออกนโยบายที่ไม่มุ่งใจให้ประชาชนสร้างหนี้โดยไม่จำเป็น และหากจำเป็นต้องสร้างหนี้จะต้องเป็นหนี้ที่เป็นทุนให้สามารถสร้างรายได้กลับมาให้กับประชาชน ซึ่งจะเป็นการแก้ไขหนี้สินภาคครัวเรือนในระยะยาวได้อย่างยั่งยืน

สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0-2273-9020 ต่อ 3215